

Nordmenns CO₂-utslipp

Guri Tajet

Klimaendringene har grovt urettferdige utslag. Det er fattige land som blir hardest rammet av de menneskeskapte klimaendringene som Norge og andre rike landene har hovedansvaret for.

Framtiden i våre hender har gått gjennom FN-statistikk¹ og sammenlignet nordmenns CO₂-utslipp per innbygger med andre folks utslipp. Vi har også beregnet hvor mange dager det tar en nordmann å slippe ut like mye som innbyggerne i andre land på et helt år (se tallgrunnlag i vedlegg 1,2, 3 og 4):

- Det tar en gjennomsnittsnordmann 1 dag å slippe ut like mye CO₂ som en gjennomsnittsperson i Somalia, Burundi, Afghanistan, Den demokratiske republikken Kongo og Chad gjør på et helt år.
- Det tar en gjennomsnittsnordmann 8 dager å slippe ut like mye CO₂ som en gjennomsnittsperson i verdens 49 fattigste land (Minst utviklede land (MUL)²) gjør på et helt år. De 785 millioner menneskene som bor i MUL-land bidrar så godt som ingenting til klimaendringene, men de er blant de aller mest sårbare for klimaendringene (se flere tall i vedlegg 2).
- CO₂-utslippene per innbygger i G77-landene (en av de store forhandlingsblokkene under klimaforhandlingene) utgjør 27 prosent av gjennomsnittsutslippet til nordmenn – 2,5 tonn CO₂ mot Norges 9,3 tonn CO₂. Hvis Kina holdes utenfor beregningen er gjennomsnittsutslippet til G 77 landene på 1,7 tonn CO₂ per innbygger (se flere tall i vedlegg 3).
- De gjennomsnittlige CO₂-utslippene til land i Afrika er på 1,1 tonn CO₂ per innbygger. Dette gjennomsnittet dras kraftig opp av Sør-Afrika med nesten 50 millioner innbyggere som nesten har norske utslippsnivåer per innbygger. Uten Sør-Afrika er de norske utslippene nesten 14 ganger høyere per innbygger enn de afrikanske (se mer i vedlegg 4).
- Ca 5,7 milliarder mennesker lever i land hvor gjennomsnittsinbyggeren slipper ut mindre CO₂ enn oss³ - eller 86 prosent av verdens befolkning.
- Nordmenn har 35 ganger høyere utslipp per innbygger enn innbyggerne i Bangladesh, og det tar gjennomsnittsnordmannen bare 10 dager å slippe ut like mye CO₂ som en innbygger i Bangladesh gjør i løpet av et helt år. Med sine 156 millioner innbyggere bidrar Bangladesh totalt sett mindre til klimaendringene enn 4,6 millioner nordmenn. Men konsekvensene av klimaendringene er allerede alvorlige i Bangladesh. Store flommer med ødeleggende effekt på folks livsgrunnlag pleide tidligere å inntreffe en gang hvert 20. år. Det siste årene har det vært store flommer hvert fjerde til syvende år; i 1987, 1988, 1995, 1998 og 2004⁴. Ved siden av årlige flommer vil en 45 centimeters økning av havnivået redusere Bangladesh sine landområder med 11 prosent og tvinge 5,5 millioner mennesker til å migrere⁵.
- En nordmann bruker 51 dager på å slippe ut de samme mengdene CO₂ som en gjennomsnittlig inder gjør i løpet av et helt år. India har 18 prosent av verdens befolkning, men slipper bare ut 5 prosent av verdens CO₂. Samtidig er det sterk vekst i CO₂-utslippene i India, og totalutslippet har bare på to år

¹ Kilde: http://unstats.un.org/unsd/environment/air_co2_emissions.htm De siste sammenlignbare tallene på verdens CO₂-utslipp er fra 2006 (ble lagt fram i august 2009). Vi gjør oppmerksom på at det ikke fins sammenlignbare tall på verdens totale klimagassutslipp, bare på CO₂. Dette er en svakhet, selv om det er CO₂ som er den viktigste drivhusgassen.

² Kilde: <http://www.unohrls.org/en/ldc/related/62/>

³ Total befolkning i 2006 var nesten 6,6 milliarder (se vedlegg 3).

⁴ Christian Aid (2006) The climate of poverty: Facts, fears and hope. London. May 2006.

⁵ IPCC. (2001). Third Assessment Report: Working Group II – Impacts, adaptability and vulnerability. Intergovernmental Panel on Climate Change

økt med nesten fire ganger Norges samlede utslipp. Det økte med 167,4 millioner tonn fra 2004 til 2006, mens Norges totale CO₂-utslipp i 2006 var på 43,3 millioner tonn CO₂.

- En nordmann bruker 73 dager på å slippe ut CO₂ tilsvarende det en brasilianer gjør i løpet av et helt år.
- En nordmann bruker 181 dager på å slippe ut det samme som en kineser. Det er imidlertid slik at Norge importerer stadig mer av sine forbruksvarer fra Kina. Utslippene knyttet til produksjonen av disse forbruksvarene, bokføres på kinesernes klimaregnskap.
- Verdens totale CO₂-utslipp er på nesten 29 milliarder tonn CO₂. En gjennomsnittlig verdensborger slipper ut ca 4,4 tonn CO₂ i løpet av et år. Det tar en gjennomsnittsnordmann 164 dager (ca 5 og en halv måned) å forbruke like mye CO₂ som verdensgjennomsnittet gjør på et helt år.

Framtiden i våre hender krever klimarettferdighet. Det innebærer

- At klimaforhandlingene i større grad bør ta hensyn til utslipp per innbygger.
- At rike land som Norge med et skyhøyt CO₂-utslipp per innbygger må gå foran og kutte CO₂-utslippene på hjemmebane med 40 prosent innen 2020, for å unngå en global økning av gjennomsnittstemperaturen med over to grader. Rike land må være rolleforbilder og begynne å kutte selv. Ikke fordi at det alene løser problemene, men fordi det er nødvendig for å få mellominntektslandene, inkludert Kina, til å være med. Det er dette som blir den viktigste oppgaven i post-Kyoto perioden – å få de rike til å begynne, samtidig med at de andre (utviklingslandene) forplikter seg til å bli med etter hvert som de blir rikere og får høyere utslipp.
- At Norge og den rike verden må sikre fattige mennesker rett til utvikling. MUL-landene (vi har i denne gjennomgangen sett at nordmenn har 47 ganger høyere CO₂-utslipp enn gjennomsnittet av innbyggerne i MUL-land) må få lov til å konsentrere innsatsen om å skape utvikling og øke sin tilgang på energi. Da må de ha tilgang til og finansiering av klimavennlig teknologi, slik at de "hopper over" vårt karbonintensive utviklingstrinn.
- Det er fattige land som blir hardest rammet av de menneskeskapte klimaendringene som Norge og de andre rike landene har hovedansvaret for. Derfor er det rimelig at vi forplikter oss til massive overføringer fra rike til fattige land til tilpasningstiltak for å betale vår klimagjeld og erstatte skadene.

Vedlegg 1: CO₂-utslipp per innbygger i verdens land⁶.

Lista inneholder også en sammenligning over hvor mange ganger større CO₂-utslippet per innbygger er i Norge enn det aktuelle landet. Den inneholder også en beregning av hvor mange dager det tar en nordmann å slippe ut like mye som en person i det aktuelle landet gjør i løpet av et helt år. I lista fremkommer det også hva slags CO₂-utslipp ulike land har.

Land	År	CO ₂ utslipp per capita, tonn/person	CO ₂ utslipp, i mill. tonn	Norske CO ₂ -utslipp per capita relatert til utslipp i ulike land	Ant. dager en gj.snittsnordmann bruker på å slippe ut samme CO ₂ -mengde som en gj.snittlig innbygger i dette landet gjør på et helt år.	Innbyggertall i mill. ⁷
Somalia	2006	0,02	0,17	455,9	1	8,43
Burundi	2006	0,02	0,20	384,3	1	8,18
Afghanistan	2006	0,03	0,70	348,3	1	26,10
Dem. Rep. of the Congo	2006	0,04	2,20	256,2	1	60,61
Chad	2006	0,04	0,40	246,0	1	10,48
Mali	2006	0,05	0,57	195,8	2	11,96
Burkina Faso	2006	0,05	0,79	169,4	2	14,35
Central African Republic	2006	0,06	0,25	159,0	2	4,26
Niger	2006	0,07	0,94	136,6	3	13,73
Ethiopia	2006	0,07	6,01	125,5	3	81,05
Malawi	2006	0,08	1,05	120,3	3	13,57
Rwanda	2006	0,08	0,80	110,6	3	9,46
Uganda	2006	0,09	2,71	102,8	4	29,90
Mozambique	2006	0,10	2,04	95,7	4	20,98
Comoros	2006	0,11	0,09	86,5	4	0,82
Nepal	2006	0,12	3,24	79,3	5	27,63
Eritrea	2006	0,12	0,55	78,8	5	4,69
United Rep. of Tanzania	2006	0,14	5,37	68,3	5	39,47
Madagascar	2006	0,15	2,83	62,9	6	19,16
Guinea	2006	0,15	1,36	62,8	6	9,18
Timor-Leste	2006	0,16	0,18	58,9	6	1,11
Guinea-Bissau	2006	0,17	0,28	54,9	7	1,65
Sierra Leone	2006	0,17	0,99	53,8	7	5,75
Togo	2006	0,19	1,22	48,8	7	6,41
Haiti	2006	0,19	1,81	48,5	8	9,44
Cameroon	2006	0,20	3,65	46,4	8	18,18
Gambia	2006	0,20	0,33	46,4	8	1,67
Myanmar	2006	0,21	10,03	44,9	8	48,38
Zambia	2006	0,21	2,47	44,0	8	11,69

⁶ Kilde: http://unstats.un.org/unsd/environment/air_co2_emissions.htm

⁷ Innbyggertall er beregnet ved å dele totalt CO₂-utslipp på CO₂-utslipp per innbygger. Det var en god og effektiv måte å finne befolkningstall i MUL-landene og G77-landene på. Totalt innbyggertall stemmer godt med befolkningsestimater fra FN, se <http://esa.un.org/unpp/>

Liberia	2006	0,22	0,79	42,4	9	3,58
Lao People's Dem. Rep.	2006	0,25	1,43	37,5	10	5,76
Bangladesh	2006	0,27	41,61	34,9	10	156,01
Sudan	2006	0,29	10,81	32,4	11	37,70
Cambodia	2006	0,29	4,07	32,4	11	14,20
Kiribati	2006	0,31	0,03	29,7	12	0,09
Kenya	2006	0,33	12,15	28,0	13	36,56
Senegal	2006	0,35	4,26	26,4	14	12,07
Benin	2006	0,36	3,11	26,2	14	8,76
Cote d'Ivoire	2006	0,36	6,88	25,6	14	18,91
Solomon Islands	2006	0,37	0,18	25,1	15	0,48
Congo	2006	0,40	1,46	23,4	16	3,69
Ghana	2006	0,40	9,24	23,2	16	23,01
Vanuatu	2006	0,42	0,09	22,4	16	0,22
Western Sahara	2006	0,52	0,24	18,0	20	0,46
Mauritania	2006	0,55	1,67	17,0	21	3,04
Bhutan	2006	0,59	0,38	15,8	23	0,65
Cape Verde	2006	0,59	0,31	15,7	23	0,52
Djibouti	2006	0,60	0,49	15,6	23	0,82
Sri Lanka	2006	0,62	11,88	15,0	24	19,21
Angola	2006	0,64	10,58	14,6	25	16,56
Sao Tome and Principe	2006	0,66	0,10	14,1	26	0,16
Paraguay	2006	0,66	3,99	14,0	26	6,02
Nigeria	2006	0,67	97,26	13,8	26	144,71
Papua New Guinea	2006	0,75	4,62	12,5	29	6,20
Palestine	2006	0,77	2,99	12,1	30	3,89
Nicaragua	2006	0,78	4,33	11,9	31	5,53
Philippines	2006	0,79	68,33	11,7	31	86,26
Zimbabwe	2006	0,84	11,08	11,1	33	13,23
Samoa	2006	0,85	0,16	10,9	33	0,19
Pakistan	2006	0,89	142,66	10,5	35	160,94
Swaziland	2006	0,90	1,02	10,4	35	1,13
Guatemala	2006	0,90	11,77	10,3	35	13,03
El Salvador	2006	0,96	6,46	9,7	37	6,76
Tajikistan	2006	0,96	6,39	9,7	38	6,64
Yemen	2006	0,98	21,20	9,5	38	21,73
Honduras	2006	1,03	7,19	9,0	41	6,97
Kyrgyzstan	2006	1,06	5,57	8,8	42	5,26
Bolivia	2006	1,22	11,40	7,6	48	9,35
Viet Nam	2006	1,23	106,13	7,6	48	86,21
Georgia	2006	1,24	5,52	7,5	49	4,43
India	2006	1,31	1 510,35	7,1	51	1151,71
Tonga	2006	1,32	0,13	7,0	52	0,10
Albania	2006	1,36	4,30	6,9	53	3,17
Namibia	2006	1,38	2,83	6,7	54	2,05
Colombia	2006	1,39	63,42	6,7	55	45,56
Peru	2006	1,40	38,64	6,6	55	27,59
Armenia	2006	1,45	4,37	6,4	57	3,01
Indonesia	2006	1,46	333,48	6,4	57	228,87

Morocco	2006	1,47	45,32	6,3	58	30,85
Gabon	2006	1,57	2,06	5,9	62	1,31
Marshall Islands	2006	1,58	0,09	5,9	62	0,06
St. Vincent and the Grenadines	2006	1,65	0,20	5,6	65	0,12
Saint Helena	2006	1,70	0,01	5,5	67	0,01
Dominica	2006	1,74	0,12	5,4	68	0,07
Costa Rica	2006	1,79	7,85	5,2	70	4,40
Brazil	2006	1,86	352,52	5,0	73	189,33
Fiji	2006	1,93	1,61	4,8	76	0,83
Wallis and Futuna Islands	2006	1,94	0,03	4,8	76	0,01
Panama	2006	1,96	6,43	4,8	77	3,29
Guyana	2006	2,04	1,51	4,6	80	0,74
Republic of Moldova	2006	2,04	7,82	4,6	80	3,83
Uruguay	2006	2,06	6,86	4,5	81	3,33
Dominican Republic	2006	2,12	20,36	4,4	83	9,61
Egypt	2006	2,25	166,80	4,1	88	74,17
Tunisia	2006	2,26	23,13	4,1	89	10,22
Grenada	2006	2,29	0,24	4,1	90	0,11
Niue	2006	2,30	0,00	4,1	90	0,00
Saint Lucia	2006	2,34	0,38	4,0	92	0,16
Ecuador	2006	2,37	31,33	3,9	93	13,20
Botswana	2006	2,57	4,77	3,6	101	1,86
Cuba	2006	2,63	29,63	3,5	103	11,27
Monaco	2006	2,70	0,09	3,4	106	0,03
Saint Kitts and Nevis	2006	2,73	0,14	3,4	107	0,05
Maldives	2006	2,89	0,87	3,2	114	0,30
Belize	2006	2,90	0,82	3,2	114	0,28
Mauritius	2006	3,08	3,85	3,0	121	1,25
French Polynesia	2006	3,17	0,82	2,9	124	0,26
Réunion	2006	3,17	2,52	2,9	124	0,80
Iraq	2006	3,25	92,57	2,9	127	28,51
Syrian Arab Republic	2006	3,53	68,46	2,6	138	19,41
Korea, Dem. People's Rep.	2006	3,58	84,80	2,6	140	23,71
Latvia	2006	3,60	8,26	2,6	141	2,29
Jordan	2006	3,62	20,72	2,6	142	5,73
Mongolia	2006	3,63	9,44	2,6	142	2,60
Chile	2006	3,65	60,10	2,5	143	16,47
Turkey	2006	3,70	273,71	2,5	145	73,97
Lebanon	2006	3,78	15,33	2,5	148	4,06
Algeria	2006	3,98	132,72	2,3	156	33,35
Anguilla	2006	4,12	0,05	2,3	162	0,01
Mexico	2006	4,14	436,15	2,2	162	105,34
Azerbaijan	2006	4,17	35,05	2,2	164	8,41
Uzbekistan	2006	4,29	115,67	2,2	168	26,98
Thailand	2006	4,30	272,52	2,2	169	63,44
Lithuania	2006	4,30	14,52	2,2	169	3,38

Argentina	2006	4,43	173,54	2,1	174	39,13
British Virgin Islands	2006	4,44	0,10	2,1	174	0,02
French Guiana	2006	4,44	0,88	2,1	174	0,20
Jamaica	2006	4,50	12,15	2,1	177	2,70
Barbados	2006	4,57	1,34	2,0	179	0,29
China	2006	4,62	6 103,49	2,0	181	1320,87
China, Macao SAR	2006	4,68	2,24	2,0	184	0,48
Martinique	2006	4,71	1,87	2,0	185	0,40
Cook Islands	2006	4,84	0,07	1,9	190	0,01
Guadeloupe	2006	4,85	2,14	1,9	190	0,44
Antigua and Barbuda	2006	5,06	0,43	1,8	199	0,08
Serbia and Montenegro	2006	5,10	53,27	1,8	200	10,45
Croatia	2006	5,20	23,70	1,8	204	4,56
Romania	2006	5,20	111,01	1,8	204	21,35
The Former Yugoslav Rep. of Macedonia	2006	5,34	10,88	1,7	210	2,04
Suriname	2006	5,36	2,44	1,7	210	0,46
China, Hong Kong SAR	2006	5,47	39,04	1,7	215	7,13
Sweden	2006	5,70	51,52	1,6	224	9,04
Palau	2006	5,80	0,12	1,6	228	0,02
Hungary	2006	6,00	60,39	1,6	235	10,06
Portugal	2006	6,00	63,99	1,6	235	10,67
Belarus	2006	6,10	59,20	1,5	239	9,71
Switzerland	2006	6,10	45,56	1,5	239	7,47
Malta	2006	6,30	2,55	1,5	247	0,40
Venezuela	2006	6,31	171,59	1,5	248	27,19
Bahamas	2006	6,53	2,14	1,4	256	0,33
Iran (Islamic Republic of)	2006	6,65	466,98	1,4	261	70,27
France	2006	6,70	408,69	1,4	263	61,00
Liechtenstein	2006	6,90	0,24	1,3	271	0,04
Bosnia and Herzegovina	2006	6,99	27,44	1,3	274	3,93
Malaysia	2006	7,19	187,87	1,3	282	26,11
Bulgaria	2006	7,20	55,07	1,3	283	7,65
Slovakia	2006	7,40	39,98	1,3	290	5,40
Ukraine	2006	7,40	344,53	1,3	290	46,56
Spain	2006	8,20	359,63	1,1	322	43,86
Italy	2006	8,30	488,04	1,1	326	58,80
Slovenia	2006	8,40	16,88	1,1	330	2,01
South Africa	2006	8,59	414,65	1,1	337	48,28
Seychelles	2006	8,64	0,74	1,1	339	0,09
Poland	2006	8,70	330,52	1,1	341	37,99
Bermuda	2006	8,77	0,57	1,1	344	0,06
Equatorial Guinea	2006	8,79	4,36	1,1	345	0,50
New Zealand	2006	8,80	36,39	1,1	345	4,14
Turkmenistan	2006	9,00	44,10	1,0	353	4,90
Libyan Arab Jamahiriya	2006	9,19	55,50	1,0	361	6,04
United Kingdom	2006	9,20	557,86	1,0	361	60,64
Cyprus	2006	9,21	7,79	1,0	361	0,85
Austria	2006	9,30	77,28	1,0	365	8,31

Norway	2006	9,30	43,26	1,0	365	4,65
Greenland	2006	9,77	0,57	1,0	383	0,06
Korea, Republic of	2006	9,89	475,25	0,9	388	48,05
Greece	2006	9,90	109,67	0,9	389	11,08
Japan	2006	10,00	1 273,60	0,9	392	127,36
Iceland	2006	10,20	3,04	0,9	400	0,30
Israel	2006	10,34	70,44	0,9	406	6,81
Saint Pierre and Miquelon	2006	10,39	0,07	0,9	408	0,01
Netherlands	2006	10,50	172,22	0,9	412	16,40
Denmark	2006	10,60	58,93	0,9	416	5,56
Germany	2006	10,70	880,25	0,9	420	82,27
Russian Federation	2006	11,00	1 577,69	0,8	432	143,43
Cayman Islands	2006	11,13	0,52	0,8	437	0,05
Ireland	2006	11,20	47,32	0,8	440	4,23
Belgium	2006	11,40	119,11	0,8	447	10,45
Estonia	2006	11,90	15,97	0,8	467	1,34
Montserrat	2006	12,03	0,07	0,8	472	0,01
New Caledonia	2006	12,36	2,94	0,8	485	0,24
Czech Republic	2006	12,60	127,92	0,7	495	10,15
Kazakhstan	2006	12,64	193,51	0,7	496	15,31
Singapore	2006	12,83	56,22	0,7	504	4,38
Finland	2006	12,90	68,10	0,7	506	5,28
Gibraltar	2006	13,16	0,39	0,7	517	0,03
Faeroe Islands	2006	13,97	0,68	0,7	548	0,05
Nauru	2006	14,12	0,14	0,7	554	0,01
Brunei Darussalam	2006	15,47	5,91	0,6	607	0,38
Saudi Arabia	2006	15,78	381,56	0,6	619	24,17
Oman	2006	16,25	41,38	0,6	638	2,55
Falkland Islands (Malvinas)	2006	17,18	0,05	0,5	674	0,00
Canada	2006	17,20	560,39	0,5	675	32,58
Australia	2006	19,00	390,44	0,5	746	20,55
United States	2006	19,70	5 975,10	0,5	773	303,30
Aruba	2006	22,26	2,31	0,4	874	0,10
Netherlands Antilles	2006	22,83	4,31	0,4	896	0,19
Trinidad and Tobago	2006	25,29	33,60	0,4	993	1,33
Luxembourg	2006	26,20	12,11	0,4	1028	0,46
Bahrain	2006	28,82	21,29	0,3	1131	0,74
Kuwait	2006	31,17	86,60	0,3	1223	2,78
United Arab Emirates	2006	32,85	139,55	0,3	1289	4,25
Qatar	2006	56,24	46,19	0,2	2207	0,82
Gjennomsnitt		4,39		2,1	172	
Totalt			28 928,12			6585,31

Vedlegg 2. CO₂-utslipp per innbygger i verdens minst utviklede land (MUL-landene).

I denne lista har vi sett nærmere på CO₂-utslippene i MUL-landene. Den inneholder ved siden av CO₂-utslipp per innbygger en sammenligning over hvor mange ganger større CO₂-utslippet per innbygger er i Norge enn det aktuelle landet. Den inneholder også en beregning av hvor mange dager det tar en nordmann å slippe ut like mye som en person i det aktuelle landet gjør i løpet av et helt år. I lista fremkommer det også hva slags totale CO₂-utslipp ulike MUL-land har.

Land	År	CO ₂ utslipp per capita	Totalt CO ₂ utslipp, i mill tonn	Norske CO ₂ -utslipp relatert til utslipp i ulike land	Ant. dager en gj.snittsnordmann bruker på å slippe ut samme CO ₂ -mengde som en gj.snittelig innbyggger i dette landet gjør på et helt år.	Innbyggertall i mill.
Afghanistan	2006	0,03	0,70	348	1	26,10
Angola	2006	0,64	10,58	15	25	16,56
Bangladesh	2006	0,27	41,61	35	10	156,01
Benin	2006	0,36	3,11	26	14	8,76
Bhutan	2006	0,59	0,38	16	23	0,65
Burkina Faso	2006	0,05	0,79	169	2	14,35
Burundi	2006	0,02	0,20	384	1	8,18
Cambodia	2006	0,29	4,07	32	11	14,20
Central African Republic	2006	0,06	0,25	159	2	4,26
Chad	2006	0,04	0,40	246	1	10,48
Comoros	2006	0,11	0,09	87	4	0,82
Dem. Rep. of the Congo	2006	0,04	2,20	256	1	60,61
Djibouti	2006	0,60	0,49	16	23	0,82
Equatorial Guinea	2006	8,79	4,36	1	345	0,50
Eritrea	2006	0,12	0,55	79	5	4,69
Ethiopia	2006	0,07	6,01	126	3	81,05
Gambia	2006	0,20	0,33	46	8	1,67
Guinea	2006	0,15	1,36	63	6	9,18
Guinea-Bissau	2006	0,17	0,28	55	7	1,65
Haiti	2006	0,19	1,81	48	8	9,44
Kiribati	2006	0,31	0,03	30	12	0,09
Lao People's Dem. Rep.	2006	0,25	1,43	38	10	5,76
Lesotho	2005	0,11	0,21	85	4	2,13
Liberia	2006	0,22	0,79	42	9	3,58
Madagascar	2006	0,15	2,83	63	6	19,16
Malawi	2006	0,08	1,05	120	3	13,57
Maldives	2006	2,89	0,87	3	114	0,30
Mali	2006	0,05	0,57	196	2	11,96
Mauritania	2006	0,55	1,67	17	21	3,04

Mozambique	2006	0,10	2,04	96	4	20,98
Myanmar	2006	0,21	10,03	45	8	48,38
Nepal	2006	0,12	3,24	79	5	27,63
Niger	2006	0,07	0,94	137	3	13,73
Rwanda	2006	0,08	0,80	111	3	9,46
Samoa	2006	0,85	0,16	11	33	0,19
Sao Tome and Principe	2006	0,66	0,10	14	26	0,16
Senegal	2006	0,35	4,26	26	14	12,07
Sierra Leone	2006	0,17	0,99	54	7	5,75
Solomon Islands	2006	0,37	0,18	25	15	0,48
Somalia	2006	0,02	0,17	456	1	8,43
Sudan	2006	0,29	10,81	32	11	37,70
Timor-Leste	2006	0,16	0,18	59	6	1,11
Togo	2006	0,19	1,22	49	7	6,41
Tuvalu (mangler data)						
Uganda	2006	0,09	2,71	103	4	29,90
United Rep. of Tanzania	2006	0,14	5,37	68	5	39,47
Vanuatu	2006	0,42	0,09	22	16	0,22
Yemen	2006	0,98	21,20	10	38	21,73
Zambia	2006	0,21	2,47	44	8	11,69
Gj. Snitt	2006	0,20	155,95	47	8	785,07

Vedlegg 3. CO₂-utslipp i G 77-landene

Land	År	CO ₂ utslipp per capita, tonn/person	CO ₂ utslipp, i mill. tonn	Norske CO ₂ -utslipp relatert til utslipp i ulike land	Ant. dager en gj.snittsnordmann bruker på å slippe ut samme CO ₂ -mengde som en gj.snittelig innbygger i dette landet gjør på et helt år.	Innbyggertall i mill.
Somalia	2006	0,02	0,17	455,9	1	8,43
Burundi	2006	0,02	0,20	384,3	1	8,18
Afghanistan	2006	0,03	0,70	348,3	1	26,10
Dem. Rep. of the Congo	2006	0,04	2,20	256,2	1	60,61
Chad	2006	0,04	0,40	246,0	1	10,48
Mali	2006	0,05	0,57	195,8	2	11,96
Burkina Faso	2006	0,05	0,79	169,4	2	14,35
Central African Republic	2006	0,06	0,25	159,0	2	4,26
Niger	2006	0,07	0,94	136,6	3	13,73
Ethiopia	2006	0,07	6,01	125,5	3	81,05
Malawi	2006	0,08	1,05	120,3	3	13,57
Rwanda	2006	0,08	0,80	110,6	3	9,46
Uganda	2006	0,09	2,71	102,8	4	29,90
Mozambique	2006	0,10	2,04	95,7	4	20,98
Comoros	2006	0,11	0,09	86,5	4	0,82
Nepal	2006	0,12	3,24	79,3	5	27,63
Eritrea	2006	0,12	0,55	78,8	5	4,69
United Rep. of Tanzania	2006	0,14	5,37	68,3	5	39,47
Madagascar	2006	0,15	2,83	62,9	6	19,16
Guinea	2006	0,15	1,36	62,8	6	9,18
Timor-Leste	2006	0,16	0,18	58,9	6	1,11
Guinea-Bissau	2006	0,17	0,28	54,9	7	1,65
Sierra Leone	2006	0,17	0,99	53,8	7	5,75
Togo	2006	0,19	1,22	48,8	7	6,41
Haiti	2006	0,19	1,81	48,5	8	9,44
Cameroon	2006	0,20	3,65	46,4	8	18,18
Gambia	2006	0,20	0,33	46,4	8	1,67
Myanmar	2006	0,21	10,03	44,9	8	48,38
Zambia	2006	0,21	2,47	44,0	8	11,69
Liberia	2006	0,22	0,79	42,4	9	3,58
Lao People's Dem. Rep.	2006	0,25	1,43	37,5	10	5,76
Bangladesh	2006	0,27	41,61	34,9	10	156,01
Sudan	2006	0,29	10,81	32,4	11	37,70
Cambodia	2006	0,29	4,07	32,4	11	14,20
Kenya	2006	0,33	12,15	28,0	13	36,56
Senegal	2006	0,35	4,26	26,4	14	12,07
Benin	2006	0,36	3,11	26,2	14	8,76
Cote d'Ivoire	2006	0,36	6,88	25,6	14	18,91
Solomon Islands	2006	0,37	0,18	25,1	15	0,48

Congo	2006	0,40	1,46	23,4	16	3,69
Ghana	2006	0,40	9,24	23,2	16	23,01
Vanuatu	2006	0,42	0,09	22,4	16	0,22
Mauritania	2006	0,55	1,67	17,0	21	3,04
Bhutan	2006	0,59	0,38	15,8	23	0,65
Cape Verde	2006	0,59	0,31	15,7	23	0,52
Djibouti	2006	0,60	0,49	15,6	23	0,82
Sri Lanka	2006	0,62	11,88	15,0	24	19,21
Angola	2006	0,64	10,58	14,6	25	16,56
Sao Tome and Principe	2006	0,66	0,10	14,1	26	0,16
Paraguay	2006	0,66	3,99	14,0	26	6,02
Nigeria	2006	0,67	97,26	13,8	26	144,71
Papua New Guinea	2006	0,75	4,62	12,5	29	6,20
Palestine	2006	0,77	2,99	12,1	30	3,89
Nicaragua	2006	0,78	4,33	11,9	31	5,53
Philippines	2006	0,79	68,33	11,7	31	86,26
Zimbabwe	2006	0,84	11,08	11,1	33	13,23
Samoa	2006	0,85	0,16	10,9	33	0,19
Pakistan	2006	0,89	142,66	10,5	35	160,94
Swaziland	2006	0,90	1,02	10,4	35	1,13
Guatemala	2006	0,90	11,77	10,3	35	13,03
El Salvador	2006	0,96	6,46	9,7	37	6,76
Yemen	2006	0,98	21,20	9,5	38	21,73
Honduras	2006	1,03	7,19	9,0	41	6,97
Bolivia	2006	1,22	11,40	7,6	48	9,35
Viet Nam	2006	1,23	106,13	7,6	48	86,21
India	2006	1,31	1 510,35	7,1	51	1151,71
Tonga	2006	1,32	0,13	7,0	52	0,10
Namibia	2006	1,38	2,83	6,7	54	2,05
Colombia	2006	1,39	63,42	6,7	55	45,56
Peru	2006	1,40	38,64	6,6	55	27,59
Indonesia	2006	1,46	333,48	6,4	57	228,87
Morocco	2006	1,47	45,32	6,3	58	30,85
Gabon	2006	1,57	2,06	5,9	62	1,31
Marshall Islands	2006	1,58	0,09	5,9	62	0,06
St. Vincent and the Grenadines	2006	1,65	0,20	5,6	65	0,12
Dominica	2006	1,74	0,12	5,4	68	0,07
Costa Rica	2006	1,79	7,85	5,2	70	4,40
Brazil	2006	1,86	352,52	5,0	73	189,33
Fiji	2006	1,93	1,61	4,8	76	0,83
Panama	2006	1,96	6,43	4,8	77	3,29
Guyana	2006	2,04	1,51	4,6	80	0,74
Uruguay	2006	2,06	6,86	4,5	81	3,33
Dominican Republic	2006	2,12	20,36	4,4	83	9,61
Egypt	2006	2,25	166,80	4,1	88	74,17
Tunisia	2006	2,26	23,13	4,1	89	10,22
Grenada	2006	2,29	0,24	4,1	90	0,11
Saint Lucia	2006	2,34	0,38	4,0	92	0,16
Ecuador	2006	2,37	31,33	3,9	93	13,20

Botswana	2006	2,57	4,77	3,6	101	1,86
Cuba	2006	2,63	29,63	3,5	103	11,27
Saint Kitts and Nevis	2006	2,73	0,14	3,4	107	0,05
Maldives	2006	2,89	0,87	3,2	114	0,30
Belize	2006	2,90	0,82	3,2	114	0,28
Mauritius	2006	3,08	3,85	3,0	121	1,25
Iraq	2006	3,25	92,57	2,9	127	28,51
Syrian Arab Republic	2006	3,53	68,46	2,6	138	19,41
Korea, Dem. People's Rep.	2006	3,58	84,80	2,6	140	23,71
Jordan	2006	3,62	20,72	2,6	142	5,73
Mongolia	2006	3,63	9,44	2,6	142	2,60
Chile	2006	3,65	60,10	2,5	143	16,47
Lebanon	2006	3,78	15,33	2,5	148	4,06
Algeria	2006	3,98	132,72	2,3	156	33,35
Thailand	2006	4,30	272,52	2,2	169	63,44
Argentina	2006	4,43	173,54	2,1	174	39,13
Jamaica	2006	4,50	12,15	2,1	177	2,70
Barbados	2006	4,57	1,34	2,0	179	0,29
China	2006	4,62	6 103,49	2,0	181	1320,87
Antigua and Barbuda	2006	5,06	0,43	1,8	199	0,08
Suriname	2006	5,36	2,44	1,7	210	0,46
Venezuela	2006	6,31	171,59	1,5	248	27,19
Bahamas	2006	6,53	2,14	1,4	256	0,33
Iran (Islamic Republic of)	2006	6,65	466,98	1,4	261	70,27
Bosnia and Herzegovina	2006	6,99	27,44	1,3	274	3,93
Malaysia	2006	7,19	187,87	1,3	282	26,11
South Africa	2006	8,59	414,65	1,1	337	48,28
Seychelles	2006	8,64	0,74	1,1	339	0,09
Equatorial Guinea	2006	8,79	4,36	1,1	345	0,50
Turkmenistan	2006	9,00	44,10	1,0	353	4,90
Libyan Arab Jamahiriya	2006	9,19	55,50	1,0	361	6,04
Singapore	2006	12,83	56,22	0,7	504	4,38
Brunei Darussalam	2006	15,47	5,91	0,6	607	0,38
Saudi Arabia	2006	15,78	381,56	0,6	619	24,17
Oman	2006	16,25	41,38	0,6	638	2,55
Trinidad and Tobago	2006	25,29	33,60	0,4	993	1,33
Bahrain	2006	28,82	21,29	0,3	1131	0,74
Kuwait	2006	31,17	86,60	0,3	1223	2,78
United Arab Emirates	2006	32,85	139,55	0,3	1289	4,25
Qatar	2006	56,24	46,19	0,2	2207	0,82
Gjennomsnitt		2,47				
Total			12 568,72			5026,42

Vedlegg 4. CO₂-utslipp i afrikanske land

Land	År	CO ₂ utslipp per capita, tonn/person	CO ₂ utslipp totalt, i mill. tonn	Norske CO ₂ -utslipp relatert til utslipp i ulike land	Ant. dager en gj.snittsnordmann bruker på å slippe ut samme CO ₂ -mengde som en gj.snittelig innbygger i dette landet gjør på et helt år.	Innbyggertall i mill.
Somalia	2006	0,02	0,17	455,9	1	8,43
Burundi	2006	0,02	0,20	384,3	1	8,18
Dem. Rep. of the Congo	2006	0,04	2,20	256,2	1	60,61
Chad	2006	0,04	0,40	246,0	1	10,48
Mali	2006	0,05	0,57	195,8	2	11,96
Burkina Faso	2006	0,05	0,79	169,4	2	14,35
Central African Republic	2006	0,06	0,25	159,0	2	4,26
Niger	2006	0,07	0,94	136,6	3	13,73
Ethiopia	2006	0,07	6,01	125,5	3	81,05
Malawi	2006	0,08	1,05	120,3	3	13,57
Rwanda	2006	0,08	0,80	110,6	3	9,46
Uganda	2006	0,09	2,71	102,8	4	29,90
Mozambique	2006	0,10	2,04	95,7	4	20,98
Comoros	2006	0,11	0,09	86,5	4	0,82
Eritrea	2006	0,12	0,55	78,8	5	4,69
United Rep. of Tanzania	2006	0,14	5,37	68,3	5	39,47
Madagascar	2006	0,15	2,83	62,9	6	19,16
Guinea	2006	0,15	1,36	62,8	6	9,18
Guinea-Bissau	2006	0,17	0,28	54,9	7	1,65
Sierra Leone	2006	0,17	0,99	53,8	7	5,75
Togo	2006	0,19	1,22	48,8	7	6,41
Cameroon	2006	0,20	3,65	46,4	8	18,18
Gambia	2006	0,20	0,33	46,4	8	1,67
Zambia	2006	0,21	2,47	44,0	8	11,69
Liberia	2006	0,22	0,79	42,4	9	3,58
Sudan	2006	0,29	10,81	32,4	11	37,70
Kenya	2006	0,33	12,15	28,0	13	36,56
Senegal	2006	0,35	4,26	26,4	14	12,07
Benin	2006	0,36	3,11	26,2	14	8,76
Cote d'Ivoire	2006	0,36	6,88	25,6	14	18,91
Congo	2006	0,40	1,46	23,4	16	3,69
Ghana	2006	0,40	9,24	23,2	16	23,01
Western Sahara	2006	0,52	0,24	18,0	20	0,46
Mauritania	2006	0,55	1,67	17,0	21	3,04
Cape Verde	2006	0,59	0,31	15,7	23	0,52
Djibouti	2006	0,60	0,49	15,6	23	0,82
Angola	2006	0,64	10,58	14,6	25	16,56
Sao Tome and Principe	2006	0,66	0,10	14,1	26	0,16

Nigeria	2006	0,67	97,26	13,8	26	144,71
Zimbabwe	2006	0,84	11,08	11,1	33	13,23
Swaziland	2006	0,90	1,02	10,4	35	1,13
Tonga	2006	1,32	0,13	7,0	52	0,10
Namibia	2006	1,38	2,83	6,7	54	2,05
Morocco	2006	1,47	45,32	6,3	58	30,85
Gabon	2006	1,57	2,06	5,9	62	1,31
Saint Helena	2006	1,70	0,01	5,5	67	0,01
Egypt	2006	2,25	166,80	4,1	88	74,17
Tunisia	2006	2,26	23,13	4,1	89	10,22
Botswana	2006	2,57	4,77	3,6	101	1,86
Mauritius	2006	3,08	3,85	3,0	121	1,25
Réunion	2006	3,17	2,52	2,9	124	0,80
Algeria	2006	3,98	132,72	2,3	156	33,35
South Africa	2006	8,59	414,65	1,1	337	48,28
Seychelles	2006	8,64	0,74	1,1	339	0,09
Equatorial Guinea	2006	8,79	4,36	1,1	345	0,50
Gjennomsnitt		1,08		8,6	42	
Total			1 012,76			935,35